

DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE

A magyarországi nagy- és kistözsdetulajdonosok szakközlönye és értesítője.

A DOHÁNYGYÁRTÁS, ELADÁS, VALAMINT A HOZZÁTARTOZÓ CIKKEK SZAKKÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő:

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Eötvös-utca 5.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

HATSEK ADOLF.

hová az előfizetési összegek
— valamint a kéziratok küldendők, —

TARTALOM: A dohánykísáros jövedelme. — Az osztrák trafikosok központi szövetsége. — Az osztrák központi szövetség ülése. —
Vegyes hírek

A dohánykísáros jövedelme.

Midőn mintegy fél évszázaddal ezelőtt a szivarok a dohány és cigaretták árát megállapították, akkor még úgynevezett nagybani eladási ár létezett. Hogy a fogyasztót, aki a dohánygyártmányokat nagyban vásárolta, kedvezményben részesítsék, ez az árukat ugyanazon az áron kapta, mint a trafikos.

Ez az intézkedés bizony nem volt valami bölcs és legkevésbé sem méltányos és egyúttal az az eredménye is volt, hogy majd nem az összes kávéosok és vendéglősök ily olcsó árakon vásároltak, amiáltal természetesen a dohánykísáros teljesen fölöslegessé vált. Mellékesen megjegyezzük, hogy ezen ostoba szokásnak a megdöntése e sorok írójának az érdeme.

De nem erről van itt szó. Csak azt akaruk kiemelni, hogy abban az időben nagybani és detail-ár volt. Az engros-ár a dohánygyártmányok oly vásárlói számára volt érvényben, akik nagyban vették azokat, tekintet nélkül arra, hogy dohányárusok vagy pedig fogyasztók voltak-e. Az akkori kincstárnak nyilvánvalóan teljesen közömbös volt, hogy 100 drb H szivarnál a dohányos takarította-e meg a 20 krajcárt, vagy pedig a dohánytözsdes kereste-e. A hajdani pénzügyi hatóság nem vette figyelembe, hogy a dohányárusnak üzletével járó költségei vannak, hogy házbért, adót kell fizetnie, személyzetet tartania, hogy naponként 16 órán át kell nehéz munkát végeznie, hogy egy pár garast meg-

kereshessen. A kincstár mindezzel nem törődött. A ki 100 szivart tudott egyszerre venni, az engros-árat fizetett.

A 80-as évek végén ezt a bolondságot beszüntették. Azontúl csak a trafikos kapta a dohánygyártmányokat engros-áron s így van ez a mai napig is. Nyilvánvaló azonban, hogy az árak, melyeket egy fél évszázaddal ezelőtt mint engros-árakat állapítottak meg, kizárólag arra a célra szolgáltak, hogy az engros- és detail-árak közt valami különbség legyen. De semmi esetre sem tekinthetők ezen engros-árak olyanoknak, amelyek a dohányárusnak fáradságáért és munkájáért kárpótlást nyújtanak. Ha eredetileg ezt szándékolták volna, akkor, bizonyára különbséget tettek volna a fogyasztók és a trafikosok számára érvényes nagybani árak közt. A leghelytelenebb a dologban azonban az, hogy a jövőben sem gondoltak arra, hogy e helyzetet változtatni kellene. Mert mind a mai napig éppen úgy áll fenn ez az állapot, mint ahogy egy fél századdal ezelőtt behozták. Ma sincs még a trafikosnak járó elárusítási jutalék hanem engros-ár van, mely aránylag még mindig olyan csekély, mint abban az időben, midőn a fogyasztót vagy a vendéglői pincért ugyan olyan engedményekben részesítették, mint a m. kir. dohányárust. Nem szorúl magyarázatra, hogy ez mit jelent. Mert feltéve, hogy azóta a házbér, adó, világítás, a személyzeti és életviszonyok ugyanazok maradtak volna, mint aminők egy fél évszázaddal ezelőtt voltak, ami tudvalevőleg a legtávolabbról

sem áll, akkor sem állhatnának fenn a jog és méltányosság szempontjából ezek az engros-árak, mert ezek bárki számára, nem pedig a trafikosok számára meghatározott árak voltak. Hiszen hogy is volna manapság lehetséges, hogy valamely árucikk árusítójának oly módon fizessék a proviziót, mint ahogy ez a szivarnál, a dohány- és cigarettánál történik. Ilyképen a provizió, ha már annak tekintjük, annál inkább csökken, minnél drágább az árucikk. Az akkori dohányjövedék úgylátszik abból a szempontból indult ki, hogy minél nagyobb a pénzbevétel, annál kevesebbnek kell a jövedelemnek lennie, de teljesen megfeledkezett arról, hogy finomabb fajokban kisebb a forgalom is, hogy tehát az ezekbe investált tőke kisebb kamatot hajt.

Az egész rendszer elavult, rossz, képtelen és igazságtalan Semmiesetre sem illik a a dohánymonopoliumba, még az esetre sem, ha a bürokratikus szempontot tekintjük. Hiszen nem ez a dolog nyitja. A dohánymonopoliumot manapság nem lehet másképen, csupán üzleti alapon kezelni. A dohánymonopolium egy iparág, amelynek árucikkei forgalombahozatala céljából szüksége van a dohányárusokra és ennél fogva meg kell őket fizetnie. De fizetés-e az, amit az engros- és a detail-árak közötti különbség alakjában a trafikosoknak manapság juttatnak? Nem! Nem az. A nagytrafikosnak proviziót adnak, a kistrafikosnak pedig fölöslegben maradó hasznot. Miért? Miért nem fizetnek az összes fajokra és az összes elárusítókra nézve egyaránt érvényes egyforma százalékot provizió gyanánt? Miért vesznek vissza egy, két sőt három százalékot is abból a haszonból, amely az elárusításból származik? Mint mondtuk az egész rendszernek semmi értelme sincs. Azt sem tudjuk, hogy az engros-árak egyáltalán mire valók. A kor már rég túlhaladta ezt az intézményt, tehát lomtárba vele! Mennyi minden változott meg a lefolyt fél évszázad alatt a dohányegyedáruság terén is. A dohánytőzsde is egészen másvalami lett, mint ami hajdan volt.

Fényesen berendezett trafikokba személyzet is kell és olyan tulajdonos is akik megtudnak élni az üzletből. Ma vagy holnap, de

a szükség követelni fogja a maga jogát és a dohánymonopolium kénytelen lesz elárusítóit tisztességesen fizetni.

Épen azért ép oly célszerű mint idején való lenne, ha már most szakítanának a régi rendszerrel és körülbelül 15 százaléknyi proviziót hoznának be, amely mellett a trafikosok legalább megélni tudnának. Mert minél nagyobb a forgalom annál nagyobb kiadásokat kell fedezniük és minél kisebb, annál többet kell az árun keresniük, hogy a kiadásokat és bevételeket összhangba hozhassák.

Az osztrák trafikosok központi szövetsége.

A három év óta Bécsben székelő «Osztrák trafikosok központi szövetsége» mint alábbi tudósításunkban olvasható június 23-án tartotta közgyűlését.

Ennek az egyesületnek, amely az osztrák trafikosok érdekeit szolgálja van hivatva még mindig az a szerencsétlensége, hogy olyan emberek, akik tulajdonképpen nem is tartoznak a szakmához, törekvéseit meg-hiusítják. A dohányárusok egy töredéke ugyanis egy oly egyén köré csoportosult, akinek üzleti érdeke ez a mozgalom, egyébként azonban a dohányárusításhoz és a dohányüzlethez annyit ért, mint a hajdu a harangöntéshez. Hogy az üzletet jövedelmezőbbé tegyék, a nagy és kistrafikosoknak egyszövetségbe való egyesítését szándékolják, ami tudvalevőleg szegény kistrafikosok szándékos becsapása, mert mindkettőnek érdekei homlokegyenest ellenkeznek. De épen az volt és az ma is a kistrafikosok szerencsétlensége, hogy akármilyen üzleti spekuláció játékszerűen adják oda magukat és sohasem egyeztek meg abban, hogy nekik egy közös célt kell követniük. «Alsóosztriai trafikosok országos egyesülete» hangzatos címe alatt trafikosok egy része most konkurrenseyesületet alapított a már fennálló szövetség ellen. Mi célból? Nos tehát azért, hogy egy ujságot, amely pedig a dohányszakmához semmit sem ért, talpra segítsen.

A trafikosok azonban, akik ily manőverekhez odaadják magukat elfejtik, hogy szakmájukat úgy a közönség mint a hatóság előtt diszkreditálják, ha ahelyet, hogy szorosan egymás mellett haladnának, egyik a másiknak gáncsot vet. Mert egy ilyen egyesületnek az a kizárólagos célja, hogy az összes trafikosok fontos érdekeit megóvja, és semmiesetre sem az hogy a másik csoportot támadja.

A központi szövetség közgyűlése alkalmával egy *Mayerhofer* nevű egyesületi tag úgy nyilatkozott, hogy a szövetségnek csak oly kivánságokat kell támogatnia, amelyeket a pénzügyminiszterium könnyen engedélyezhet. Az a véleménye, hogy a 15%-os provizió az államnak 12 milliónyi kiadástöbbletet okozna. Mindez nagyon helyes és *Mayerhofer* igen bölcsen szónokolt. Különben

az ellenpárt vezérei teljesen meg vannak győződve követelésük céltalanságáról. Ez csak csalétekül szolgál, amellyel azokat a trafikosokat akik nem tudnak logikusan gondolkozni, a maguk részére megnyerik. Épenúgy a levélbélyegek proviziójának 3%-ra való felemelése oly követelés, melynek célja az ámitás vagy pedig hallatlan ostobaság a javaslatottevők részéről, mert hiszen jól tudják, hogy a postakincstár nem fogja az árait 3%-kal mérsékelni, amint ők kívánják. Már számtalanszor mondtuk, hogy a levéljegy készpénz és ha a postakincstár a bélyegek provizióját 3%-ra felemelné, akkor ezáltal rögtön tizszer annyi bélyeg volna forgalomban, mert azokkal külföldön pénz helyett kisebb összegeket fizetnének.

Példátlan lelkiismeretlenségére vall ez azoknak az egyéneknek, akik a tömeget ilyen utopisztikus követelésekkel lármázzák fel ahelyett, hogy más egyszerű kérdések békés megoldására utat mutatnának. Hiszen az osztrák dohányárusoknak *Dr. Swoboda János* miniszteri és udv. tanácsos személyében szerencsére olyan atyai barátjuk és tanácsadójuk van, akire minden körülmények közt számíthatnak. Miért nem fordulnak hozzá, mielőtt a nyilvánosságot ilyen reménytelen dolgokkal zaklatnák. Ez a kiváló tisztviselő és emberbarát bizonyára minden esetben meg fogja találni a helyes megoldást és mindenkor jó tanácsos fog szolgálni. Azt hisszük, hogy az osztrák dohányárusok központi szövetségének elnöksége élén *Schulz von Sternwald* elnökönivel, módot fog találni, hogy a félrevezetett kartársakat felvilágosítsa. S ezért nem hisszük, hogy az «Alsóausztriai dohányárusok» ujonnan alakult szövetsége sokáig fog fennállni. Az első adandó alkalommal a nagy és kistrafikosok közt összeütközés fog támadni, ekkor majd ki fog nyílani a tagok szeme. És a benyújtandó memorandum? Hogy is mondja a bécsi? Az a macskának való!

Az osztrák központi szövetség ülése

Schulz v. Sternwald Josefin asszony elnöknő vezetése alatt tartotta meg az osztrák dohányárusok központi szövetsége a negyedik rendes közgyűlését a Währingergassei kerületi tanács üléstermében. A gyűlésen résztvettek *Dr. Schiff* pénzügyi tanácsos és *Malik* képviselő. Az elnöknő kifejtette beszámolójában, hogy az elmúlt év feletti kielégítő eredményű volt. A dohányárusok sorsjátékára nézve kijelentette, hogy az nagy tiszta nyereséggel zárult. Majd rámutatott arra, hogy szüksége van az szövetségnek saját orgánusra és bejelentette, hogy Znaim, Graz és Mödlingben a szövetségnek új csoportjai megalakultak. A pénztáros jelentése után, megválasztották az új választmányt, melynek tagjai lettek a hölgyek közül: Riedl és Rakowitsch, az urak közül: Bielek, Picha, Eliscliberger és Eder; Revizorokká Sofer és Eder választattak meg.

Azután *Mayerhofer* tartott beszédet, melyben a következőket mondotta: Mi nem akarunk a hatóságok elé teljesíthetetlen kívánságokkal járulni, mint amilyen a jutaléknak 15%-ra való felemelése a dohányárusításnál. Ez az államnak 12 millióba kerülne és a bérek enormis emelkedését vonná maga után. Majd sötéten festette a szónok egyes dohányárusok sorsát. Ő ismer néhányat, akik annyi pénzzel sem rendelkeznek, amennyivel a napi szükségelt dohányt bevásárolhatnák: Ezek amint egy forint bevételre tesznek szert elmennek a legközelebbi tőzsdébe, hogy bevásárolják a legszükségesebb árukat, hogy tőzsdéjük hiányait lehetőleg leplezzék. (Mozgás) A szónok intette a trafikosokat, hogy oly kívánsággal ne lépjenek elő, amely a postai értékjegyek utáni jutalék felemelését célozza, mert ezáltal ezeknek árusítását teljesen elvonnák tőlük s azután a trafikok képeslapot levélpapírt s egyéb ilyenmü dolgokat sem volnának képesek eladni. (Helyeslés)

Sternwald elnöknő azután jelentést tett arról a mozgalomról, mely az összes mellékcikkek bevásárlására egy szövetségi központ létesítését célozza.

Malik képviselő pedig az engedélyes és a bérelt trafikok közti viszonyt ismertette és azt a kívánságát fejezte ki, hogy az összes dohánytőzsdék csupán érdemes állami tisztviselőknek, azok özvegyeinek és árváinak jutalmul kárpótlásul stb. adassanak. Miután még Korytowszky pénzügyminiszterhez Swoboda udvari tanácsoshoz és Spitzmüller országos pénzügyi aligazgatóhoz üdvözlő táviratokat küldtek, a közgyűlés véget ért.

Vegyes hírek.

Akárcsak nálunk. Ausztriában a dohánygyártmányok ellen ismételtén felmerült panaszra az osztrák pénzügyminiszterium egy a napokban megjelent körrendeletben ad választ. Eszerint a dohánygyártmányokat minőségük tekintetében pontos vizsgálatnak vették alá s ez alkalommal kiderült, hogy a dohánytermékek rosszabodásának egyrészt némely dohányraktárak másrészt pedig a nagytrafikok az okai, mert a dohánygyártmányok elhelyezésére alkalmas helyiségre nem nagy súlyt helyeznek.

Tudvalevőleg utolsóelőtti számunkban Trencsén vármegye panaszára ugyanazokkal az érvekkel válaszoltunk, amelyeket most az osztrák pénzügyminiszterium felhoz. Mi is kizárólag a rendkívül kezdetleges üzletviszonyokat okoltuk, amelyek mellett a dohánygyártmányok nem részesülnek oly gondozásban, mint amintre szükség van, hogy jóságukat megtartsák.

Ugy látszik azonban, hogy Ausztriában ugyanilyen nyomoruságos állapotok uralkodnak, amit a szóbanforgó pénzügyminiszteri rendelet is világosan bizonyít. Hogy ezt végre belátják, nem csoda, mert a fogyasztókat már elfogta az elégedetlenség, amely természetesen teljesen jogos. Talán ez alkalommal a Lajtán innen is meg túl is arra a tapasztalatra fognak

jutni, hogy az elárusítás épen olyan fontos tényező, mint a gyártás. Mert eddig az elárusítás csak rendkívül alárendelt szerepet játszott.

A londoni dohánykiállítás. A londoni «Royal Horticultural Hall»-ban rendezet dohánykiállításról a Times a következőket írja: A kiállítás tulajdonképpen azoknak van szánva, akik dohányoznak ugyan, alapjában véve azonban fogalmuk sincs arról, mi mindennek kell a dohányjal történnie, amíg a forgalomba jut. Nyilvánvaló, hogy egy ily kiállítás szűk keretei közt a dohánypalánta egész fejlődési menetét mindaddig amíg kész termék válik belőle, szemléltetni nem lehet, hanem egy sereg dohánypalánta van a növés stádiumába kiállítva, azonkívül néhány cég használatra alkalmas nyersdohányt mutat be. A vevők szemeláltára készítenek cigarettát és így saját szemükkel győződhetnek meg arról, hogy azt meg is kapják, amit kívánnak. Ha török cigarettát rendel az ember, akkor ellenőrizheti, hogy ne suluck-dohányt tegyenek bele, amely tudvalevőleg ópiumtartalmu. A kiállítás tartama alatt versenyt rendeztek a cigarettakészítők közt, amelyben 13 leány vett részt. Arról volt szó, hogy ki tud egy fél óra alatt legtöbb cigarettát elkészíteni (a ragasztást is beleértve). A cigaretta végét azonban nem kell lenyesni. De nemcsak a cigaretták száma jött tekintetbe, hanem különféle fajtájú cigarettát kellett készíteniök, hogy bizonyosságát adják ügyességöknek; mintaképpen minden lánynak 100 cigarettát bocsátottak rendelkezésére. A meg szabott idő alatt sorban 164, 145 és 143 cigarettát készítettek s a három munkásnőt megfelelő díjakkal jutalmazták. Később férfimunkások közt folyt le a verseny.

A helyzet Havanában. A kedvezőtlen időjárás és a munkásmizériák a kubai dohányiparra jelenleg oly káros hatást gyakorolnak, hogy nemcsak a havanai gyárnak készítményeiben, hanem a legjobb kubai dohánytermékekben is nagy a hiány és további drágulás várható. Már jelenleg is annyira megdrágult és megnehézült a havana-szivarok beszerzése, hogy e szivarok kedvelői kénytelenek egy kevésbé jó minőséggel megelégedni, ha csak nem akarnak jelentékenyen nagyobb árakat fizetni. A legközelebbi jövőben ezen állapot előre láthatóan rosszabbodni fog és a havanaszivarok ritkák és drágák lesznek.

A már február óta szakadatlanul tartó dohánygyári sztrájk miatt a havanna szivarok külföldre való szállítása egyelőre szünetel. Mert az ottani gyárosok nagy készlettel nem rendelkeznek, mert a sziget klimatikus viszonyaira való tekintettel ez nem ajánlatos azonkívül a havanai szivargyárak készítményeinek oly nagy a kereslete, hogy készlet gyűjtésére alig van alkalom. Tekintettel a nagy árakra amelyeket a nyers árúért kell fizetniök, a legutóbbi kubai dohánytermés szűkös

voltára és a fogyasztók idegenkedésére, akik a megszokott havanaszivarért nagyobb árakat fizetni nem akarnak, a havanai szivargyárosok helyzete nem valami irigylésre méltó. Már régóta azt állítják, hogy veszteségre dolgoznak továbbá, hogy az új termés szomorú kilátásai kevés reményt nyújtanak arra, hogy a jövő szezomban a szenvedett veszteségekért kárpótlást szerezhetnek.

Munkásainknak 10%-ot tevő követelése abban áll, hogy béröket az állami használatos pénz helyett amerikai pénzben fizessék. Míg a gyárosok elvileg elutasító álláspontot foglalnak el és három kivétellel az összes dohánygyárak többnyire már február óta zárva van, a munkások, akik a belföldről és Amerikából is kapnak támogatást, meglepő ellentálló képességet tanúsítanak. Minél tovább tart a munkások kizárása, a gyárosok annál inkább hátralékba jutnak számos és nagy megrendelésekkel és annál nagyobb lesz a hiány valódi havanákban. Egyes méretek egyáltalán hiányoznak és a dohányzó közönség időközben kénytelen lesz a kedvelt «havana» helyett a hazai gyártmányokban pótlékot keresni.

Egy ismert havanadohány importőr így nyilatkozott: «a múlt hét elején állítólag Kuba szigetén némi eső esett, de hónapokig tartó szárazság után egy ily alkalmi esőnél többre van szükség. A termés levan aratva, a dohánylevelek a karókon lógnak, hogy megszáradjanak és megérjenek, de a hosszantartó szárazság folytán a dohány olyan száraz és törékeny, hogy csomagolásra nem alkalmas. Emellett nemcsak Havanában, hanem Tampában, Key Westben és épen így a new-yorki piacon csaknem teljes készlethiány mutatkozik és árak hijján az üzlet teljesen szünetel. Tehát annál nagyobb a szigeten időző bevásárlók buzgalma, hogy szükségüket fedezhessék. Ennek a következménye, hogy kuba szigetén hihetetlen árakat fizetnek.»

Löblovitz Zsigmond

könyvkereskedés, könyvnyomda,
könyvkötészet és papírkereskedés,
író és rajzeszközök nagy raktára.
:: Telefon szám: 51—02. ::

Budapest, VII., Thököly-út 40. szám.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

ORGAN FÜR DAS GESAMMTE TABAKFABRIK U. VERSCHLEISSWESEN, WIE AUCH DER DAZU GEHÖRIGEN FÄCHER

INHALT: Der Verdienst des Kleinverschleissers. — Centralverband der Fabrikanten Oesterreichs. — Sitzung des Centralverbandes. — Vermischte Nachrichten.

Der Verdienst des Kleinverschleissers.

Als vor ungefähr einem halben Jahrhundert, die Preise für Cigaren, Tabak und Cigaretten fixirt wurden, da gab es noch einen sogenannten Grossverschleiss Preis. Um den Consumenten, welcher die Tabakfabrikate im Grossen kaufte, eine Bonifikation zukommen zu lassen, erhielt dieser die Waaren zu den nämlichen Preise, wie der Tabaktrafikanter.

War diese Einrichtung auch nicht weise und vor Allem nicht gerecht, so hatte sie gleichwohl zu Folge, dass sich dieses billigen Preises fast sämtliche Kaffee und Gasthausbesitzer bedienten, wodurch natürlich der Kleintrafikanter vollständig überflüssig war. Es ist nebenbei gesagt, ein Verdienst des Schreibers dieser Zeilen, diese bornirte Einrichtung zu Falle gebracht zu haben.

Aber nicht davon sei hier die Rede. Wir wollen nur feststellen, dass es damals einen Engros und einen Detail Preis gab. Der Engros Preis diente, wie gesagt, den Abnehmern der Tabakfabrikate, welche dieselbe engros einkauften, ohne Rücksicht darauf, ob es Tabakverschleisser oder Consumenten waren. Dem damaligen Finanz-Aerar, war es offenbar ganz gleichgiltig, ob der Raucher die 20 Kreuzer bei 100 Stück H Zigarren profitirte, oder der Tabaktrafikanter. Die damalige Finanz-Behörde beachtete es nicht, dass der Tabakverschleisser vorerst Kosten auf das Geschäft habe, dass er Zins, Steuer u. Personal zu bezahlen habe, dass er 16 Stunden täglich schwer arbeiten müsse, lediglich um ein par Groschen zu verdienen. Um das Alles kümmerete sich das Aerar nicht. Wer im Stande war 100 Stück Cigarren auf einmal zu kaufen, der bezahlte den Engros Preis.

Ende der 80-er Jahre schaffte man diesen Unsinn ab. Fortan erhielt also bloss der Tabak-

verschleisser die Tabakfabrikate zum Engros Preise und so verblieb es auch bis zum heutigen Tage. Es ist offenkundig, dass die Preise, welche vor einem halben Jahrhundert, als Engros Preis eingeführt wurden, lediglich den einzigen Zweck hatten, einen Unterschied zwischen Engros und Detail zu machen. Keineswegs aber, konnte dieser Engros Preis als ein solcher in Betracht kommen, der den Kleinverschleisser für seine Mühe und Arbeit entschädigt. Wäre diess ursprünglich beabsichtigt gewesen, so hätte man ganz gewiss zwischen Engros Preis für den Consumenten und Engros Preis für den Trafikanten einen Unterschied gemacht. Aber das Schlimmste an der Sache war noch der Umstand, wonach man auch in Zukunft nicht daran dachte diese Sachlage zu ändern. Denn bis heute dauert derselbe Zustand noch an, geradeso, wie er vor einem halben Jahrhundert eingeführt wurde. Auch heute gibt es noch immer keine Verschleiss provision für den Trafikanten, sondern es gibt einen Engros Preis, der im Verhältniss noch immer so gering ist, wie zu jener Zeit, wo man den Consumenten oder den Wirtshauskellner dieselben Nachlässe gewährte wie ihn, den kön. ung. Tabakverschleisser.

Es bedarf wohl keines Comentars, was das heisst. Denn angenommen, dass seither die Mithzinse, Steuer, Beleuchtung, Personal Lebensbedürfnisse dieselben geblieben wären wie sie es vor einem halben Jahrhundert waren, was ja bekanntlich nicht im Entferntesten der Fall ist, so könnten diese Engros Preise nach Recht und Billigkeit, gar nicht mehr bestehen, weil das Engros Preise für alle Welt waren und nicht für den Trafikanten. Wie wäre es auch heutzutage möglich, dass man dem Verschleisser eines Artikels die Verkaufsprovision in einer solchen Weise bezahlt,

wie diess bei Cigarren, Tabak und Cigaretten der Fall ist. Dermalen verkleinert sich die Provision, wenn sie schon eine solche sein soll, je theurer der Artikel ist. Die damalige Tabak-Regie schien nämlich von dem Standpunkte auszugehen, dass je grösser die Geldeinnahme erfolgt, desto kleiner der Verdienst sein müsse, vergass aber ganz darauf, dass feinere Sorten auch seltener Absatz finden, dass also das darin investirte Kapital eine geringere Verzinsung gewährt.

Das ganze System ist veraltet, schlecht, absurd und ungerecht. Es passt in keiner Weise in das Tabak-Monopol hinein, selbst dann nicht, wenn man auch den bürokratischen Standpunkt gelten liesse. Aber das ist ja gar nicht der Fall. Das Tabak Monopol kann ja heutzutage gar nicht anders, als auf merkantiler Grundlage betrieben werden. Das Tabak-Monopol ist eine Industrie und diese bedarf zum Vertriebe dieses Artikels der Verschleisser, die sie folgerichtig bezahlen muss. Ist das aber eine Bezahlung, wie sie heute, als Differenz zwischen Engros und Detailpreis dem Trafikanten geboten wird? Nein! Das ist sie nicht. Dem Grossverschleisser gibt man eine Provision dem Kleinverschleisser einen Nutzen der erübrigt wird. Warum? Warum wird nicht, ein, für sämtliche Sorten und sämtliche Verschleisser gleich gültiger Prozentsatz als Provision bezahlt? Warum nimmt man ein Prozent, zwei Prozent, auch drei Prozent, von dem Nutzen zurück der heute aus dem Verschleiss erübrigt wird? Wie gesagt, das ganze System hat keinen Sinn. Man weiss nicht, warum Engros-Preise überhaupt existiren. Das Alter hat diese Einrichtung längst überholt und darum in die Rumpelkammer mit Ihr! Wie vieles hat sich im Laufe des halben verflossenen Jahrhundert, auch auf dem Gebiete des Tabak-Monopols geändert. Auch die Tabaktrafik ist etwas anderes geworden, was sie einstmal war. Und die Mitunter splendit eingerichteten Geschäftslokale der Trafikanten, sie bedürfen auch eines Personals und auch solcher Eigenthümer, die von dem Geschäfte leben können. Ob heute oder morgen, die Nothwendigkeit wird gebieterisch ihr Recht verlangen und das

Tabak-Monopol wird gezwungen sein, ihre Verschleisser anständig zu bezahlen.

Und darum wäre es ebenso zweck- wie zeitgemäss, wenn man schon heute mit dem alten System brechen und einen Provisionsatz einführen würde von ungefähr 15 Prozent, wobei die Tabakverschleisser zumindest zu existiren vermögen. Je grösser der Verschleiss, je grössere Ausgaben giebt es zu bestreiten und je kleiner, desto mehr muss er an der Waare verdienen, um Ausgaben und Einnahmen mit einander im Einklange zu bringen

Centralverband der Fabrikanten Österreichs.

Der seit drei Jahren in Österreich, mit dem Sitze in Wien bestehende Verein der Tabaktrafikanten hat, wie wir in Nachstehendem berichten an 23. Juni seine Generalversammlung abgehalten.

Dieser Verein, welcher berufen ist den Interessen der österreichischen Tabakverschleisser zu dienen hat noch immer das Mallheur, dass Leute, die gar nicht zur Branche zählen, seinen Bestrebungen entgegen arbeiten. Eine Fraktion Tabaktrafikanten hat sich nämlich um eine Person geschaart, die ein geschäftliches Interesse an dieser Bewegung hat, im Übrigen aber, von dem Tabakverschleiss oder dem Tabakwesen überhaupt so viel versteht, wie die Katze vom Seiltanzen. Um das Geschäft recht ergiebig zu gestatten, hat man dort die Absicht Gross- und Kleintrafikanten zu einem Verbands zu vereinigen, was bekanntlich eine absichtliche Fopperei der armen Kleintrafikanten bedeutet, da beider Interessen streng entgegengesetzter Natur sind.

Aber das ist und war ja stets das Unglück der Kleintrafikanten, dass sie sich zum Spielball jedes beliebigen Spekulanten hergegeben haben und niemals enig darin waren, ein gemeinsames Ziel zu verfolgen. Unter dem hochtönenden Titel «Landesverein der Tabaktrafikanten Niederösterreichs» hat nunmehr ein Theil der Trafikanten einen Konkurrenz Verein gegen den schon bestehenden Verband gegründet. Zu welchem Zwecke? Nun, um die bestehende Zeitung, die von dem Trafikwesen absolut nichts versteht auf den Beinen zu helfen.

Die Trafikanten aber, welche sich zu derlei Manöver hergeben, vergessen ganz daran, dass sie ihren Stand sowohl beim Publikum als auch bei den Behörden discreditiren, wenn sie, anstatt erg neben einander zu marschiren, sich einander befehlen. Denn am Ende soll ja eine solche Vereinigung einzig und allein den Zweck haben die für jeden Verschleisser so wichtigen Interessen zu wahren und keineswegs den, auf den anderen Theil loszuhauen.

Gelegentlich der Generalversammlung des Centralverbandes, sagte ein Herr *Mayerhofer*, dass der Verband nur solche Wünsche hege, welche das Finanz-Ministerium auch leicht bewilligen kann. Er meinte, dass die 15 procentige Provision dem Staate eine Mehrausgabe von 12 Millionen Kronen auferlegen würde. Das alles ist sehr richtig und Herr *Mayerhofer* hat auch sehr klug und weise gesprochen.

Übrigens sind ja die Führer der Gegenpartei vollständig von der Nutzlosigkeit ihrer Forderung überzeugt. Man benützt dieselben aber nur als Köder, zu dem Zwecke um diejenigen Trafikanten, welche nicht logisch zu denken vermögen für sich zu gewinnen. Ebenso ist die Forderung der zu erhöhenden Provision für Briefmarken auf 3% entweder eine absichtliche Täuschung oder aber eine Bornirtheit von Seite der Antragsteller, weil man es ganz gut wissen muss, dass das Postaerar seine Gebühren nicht um 3 Prozent ermässigen wird, was ja der Fall wäre. Wir haben es schon des Öfteren gesagt, die Briefmarke ist Baargeld und wenn das Postaerar die Provision auf 3 Prozent erhöhen würde, so wären sofort zehnmal so viel Briefmarken dadurch in Verkehr, weil man mit denselben, anstatt Geld im Auslande kleine Beträge bezahlen würde.

Es ist eine Gewissenlosigkeit jener Leute, welche die Menge mit derartigen utopischen Forderungen haranguieren, anstatt ihnen den Weg zur friedlichen Lösung einschlägigen Fragen zu zeigen.

Die österreichischen Tabaktrafikanten besitzen ja in der Person des Hof- und Ministerialrathes *Dr Hans Swoboda* glücklicherweise einen solchen väterlichen Freund und Rathgeber, auf den sie sich in allen Lagen verlassen können. Warum wenden sie sich nicht an ihn, bevor sie vor die Öffentlichkeit mit derartigen aussichtslosen Dingen molestiren. Dieser ausgezeichnete Beamte und Menschenfreund wird gewiss das Richtige zur jeder Zeit treffen und auch anrathen.

Wir glauben, dass das Präsidium des Centralverbandes der Tabaktrafikanten Oesterreichs in der Person der Frau *Schulz v. Sternwald*, die Mittel finden wird, die offenbar irre geleiteten, schlecht berathenen Collegen aufzuklären.

Und darum glauben wir auch nicht daran, dass der neubegründete «Landesverein der Tabaktrafikanten Niederösterreichs» lange bestehen wird. Bei der ersten besten Gelegenheit wird es einen Zusammenstoss zwischen Gross- und Kleintrafikanten geben, worauf den Mitgliedern die Augen geöffnet werden dürften. Und das einzureichende Memorandum? Wie sagt der Wiener? Das gehört für die Katz!

Sitzung des Central Verbandes.

Unter dem Vorsitze der Präsidentin Frau *Josefine Schulz v.-Sternwald* hielt der Zentralverband der Tabaktrafikanten Oesterreichs im Sitzungssaale des Bezirksrathes in der Währinger — Strasse seine vierte ordentl.

Generalversammlung ab, der unter anderen Finanzrat *Dr. Schiff* und *Abg. Malik* beiwohnten. Die Präsidentin bezeichnete in ihrem Rechenschaftsberichte das vergangene Jahr als überaus erfolgreich teilte mit, dass die Trafikantenlotterie ein grösseres Reinerträgniss erzielt habe und wies auf die Gründung eines eigenen Verbandsorganes hin. In Znaim, Graz und Mödling wurden neue Sectionen errichtet. Nach dem Berichte des Kassiers *Dungl* wurden in den Ausschuss gewählt: die Damen *Riedl* und *Rakowitsch*, sowie die Herren *Bilek*, *Picha*, *Elischberger* und *Eder*; Revisoren wurden die Herren *Sofer* und *Eder* gewählt.

Herr *Mayerhofer* hielt eine Ansprache in der er unter anderem sagt: Wir wollen von den Behörden nichts Unerfüllbares verlangen, wie es die 15 procentige Erhöhung der Provision bei Tabak ist. Diese würde dem Staat 12 Millionen kosten und hätte nur eine enorme Steigerung der Pachtzinse zur Folge. Viel Eindruck machten die Ausführungen des Redners über das traurige Los vieler Trafikanten. Er kenne manche, die nicht einmal Geld für den täglichen Bedarf an Tabak haben; sobald sie einen Gulden Erlös haben, gehen sie damit zur nächsten Trafik und kaufen da ein, weil sie die Schande verbergen wollen, dass sie selbst nichts auf Lager haben. (Bewegung.) Der Redner warnte davor, eine Erhöhung der Provision bei Postwertzeichen zu verlangen, weil ihnen deren Verschleiss dann gänzlich entzogen würde, und die Trafiken dann auch keine Ansichtskarten, Briefpapier u. s. w. absetzen könnten. (Zustimmung.)

Präsidentin *v. Sternwald* berichtete sodann über die Aktion zur Schaffung einer genossenschaftlichen Zentralstelle für den gemeinsamen Einkauf aller Nebensartikel, während Abgeordneter *Malik* das Verhältnis zwischen Lizenz und Pachttrafiken erörterte und den Wunsch aussprach, dass alle Tabaktrafiken nur an verdienstvolle Staatsdiener, an Witwen und Waisen als Belohnung, Entschädigung u. s. w. verliehen werden sollen. Nachdem noch die Absendung von Telegrammen an den Finanzminister *v. Korytowsky*, Hofrat *Swoboda* und Finanzlandesvizektor *Spitzmüller* beschlossen worden war, wurde die Generalversammlung geschlossen.

Vermischte Nachrichten.

Die Tabakausstellung in London. Ueber die Tabakausstellung in der «Royal Horticultural Hall» in London berichtet die «Times»: Die Ausstellung wendet sich mit ihren Zwecken an alle diejenigen, die Raucher sind, im Grund angenommen aber kaum wissen, was alles mit dem Rohtabak vorgenommen werden muss, ehe derselbe in den Konsum übergeht. Es liegt auf der Hand, dass in dem engen Rahmen einer solchen Ausstellung der ganze Entwicklungsgang der Tabakpflanze bis zum fertigen produkt nicht vorgeführt werden kann, aber es sind eine Reihe von

Tabakpflanzen in Wachstum begriffen, ausgestellt, auch wird durch verschiedene Firmen gebrauchsfertiger Rohtabak vorgeführt. Vor den Augen der Käufer werden Cigaretten angefertigt, man kann sich mithin davon durch Augenschein überzeugen, dass man auch das bekommt, was man haben will. Bestellt man türkische Cigaretten, so kann man kontrollieren, dass dazu nicht der Suluck Tabak, der bekanntlich mit, dem Boden seines wachsthum entnommenen Opium versetzt ist, verarbeitet wird. Im Verlauf der Ausstellung wurde ein Wettstreit unter den Cigarettenmachern veranstaltet, an dem 13 Mädchen teilnahmen. Es handelte sich darum, festzustellen, wer in einer halben Stunde die meisten Cigaretten einschliesslich des Gummirens derselben fertigstellen würde. Die Enden der Cigaretten brauchten dagegen nicht beschnitten zu werden. Aber nicht nur die Anzahl der Cigaretten kam in Frage, es sollten eine ganze Anzahl von verschiedenen Marken angefertigt werden, um Zeugnis von der mehr oder weniger grossen Geschicklichkeit bei der Fabrikation abzulegen; als Muster wurden jeden Mädchen 100 verschiedene Cigaretten zur Verfügung gestellt. Es wurden der Reihe nach 164, 145 und 143 Cigaretten in dem bestimmten Zeitraum angefertigt, die drei Arbeiterinnen entsprechend durch Preise ausgezeichnet. Später fand derselbe Wettstreit unter männlichen Arbeitern statt.

Ganz wie bei uns. Auf vielfache Klagen welche in Österreich gegen die Tabakfabrikate erhoben wur-

den, hat das österreichische Finanz Ministerium dieser Tage ein Circular erlassen, in welchem es heisst, dass die Tabakfabrikate nach ihrer Güte hien, genau untersucht wurden. Dabei hat sich herausgestellt, dass an der Verschlechterung der Fabrikate, sowohl manche Tabak-Magazine, wie auch die Grosstrafiken Schuld tragen, weil eben auf die geeignete Lokalität zur Unterbringung der Tabakprodukte wenig Gewicht gelegt wird.

Bekanntlich haben wir in unserer vorletzten Nummer, auf die Klagen des Trencsener Komitates, mit denselben Motiven geantwortet, welche jetzt das österreichische Finanz Ministerium vorbringt. Auch wir haben lediglich den sehr primitiven Verschleissverhältnissen die Schuld beigemessen, wenn die Tabakfabrikate nicht jene Behandlung erfahren die sie erfahren müssen um gut zu bleiben.

Dieselben miserablen Verschleissverhältnisse aber scheinen auch in Österreich zu herrschen, das besagt ja ganz deutlich das in Rede stehende Cirkular der österreichischen Tabak-Regie.

Dass man diess endlich einsieht, ist kein Wunder denn schon hat die Unzufriedenheit die Consumenten ergriffen, was natürlich grosse Beachtung verdient. Vielleicht wird man aus dem Grunde sowohl diesseits wie jenseits der Leithe zur Erkenntniss gelangen, dass der Verschleiss ein ebensolch wichtige Faktor ist wie die Fabrikation. Bisher hat der Verschleiss nur eine sehr untergeordnete Rolle gespielt.

„BOURBON“

szivarkahüvelyk, az egyedüli hüvelyk, amely dohánynagyárusok és különlegességi raktárok részére ajánlható. A hüvelyküzletben divatos verseny sajnos következménye, hogy a dohánynagyárusok és különlegességi raktárok tulajdonosai már nem foglalkozhatnak haszonnal a hüvelyk elárusításával. Ezen visszás állapotra segitendő ily feltételek mellett, hozza forgalomba az **Elster és Topf** cég a „Bourbon“ szivarkahüvelyeket, a melyek az inreális versenyt kizárják. A „Bourbon“ hüvelyeket kitünő sikerrel vezette be már is több dohánynagyárusító u. m. **Hirsch Jakab budapesti**, továbbá az **aradi, miskolci, brassói, segesvári, kassai, kolozsvári, szabadkai, prágai, brünni, olműci, linzi, innsbrucki stb. különlegességi árudák**. Elster és Topf lemergi cég kívánatra szivesen szolgál mintákkal és irlapokkal, melyekből a dohánynagy- és különlegességi árudák részére biztosított előnyök megtudhatók.

!! MINDENÜTT KAPHATÓ !!

Legjobb a

Kardos

svéd gyújtó.

Legjobb a

Germán és Krokodil

rózsaszalon-gyújtó.

!! MINDENÜTT KAPHATÓ !!